

Visie en uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop

Raadsinformatiebijeenkomst	18 februari 2020
Gespreksleider	Jony Ferket
Tijd	19.30–22.30 uur
Zaal	Stadhuis, Hal
Soort Bijeenkomst:	Bespreken raadsvoorstel en raadsbrief
Werkvorm bijeenkomst	Raadsleden halen informatie op bij experts en gaan in gesprek met aanwezigen
Geagendeerd door:	Maarten Koning (D66), Rachel Heijne (GL), Jan Wijmenga (CU), Gertjan te Hoonte (VVD), Maarten van Heuven (PvdD), Henk van Deun (PVV), Bülent Isik (PvdA), Eva Oosters (S&S)
Doel van de bijeenkomst	De raad wordt graag breed geïnformeerd over dit onderwerp.
Betrokken ambtenaren/ Presentatoren	Hans Kraaij (projectmanager Energielandschap Rijnenburg)
Meepraters	Chantal Voskuilen Eric Bosman Freek Bersch Eeke Anne de Ruig Henk Steenbeek Frans Vleugel, Buren van Reijnenburg Mats Vervoorn, U.S.R. "Triton" Pieter van Veenen, woordvoerder BVRR Ashraf Ibrahim Joost Akkermans Diana Jansen Verweij, Reijerscop De Meern Maurice Kassing, voormalig lid uitwerkingsgroep en bewoner Galecop Jan Voskuilen, Reijerscop Grond Eigenaren ten Westen Meerndijk Remco Mulders Maarten de Haas Jeroen Brakel Eddy van der Rijst Martin Bogaard Maarten de Vlucht, BHM Solar Freek Wisseloo, BHM Solar Vitali Kukyan Alena Tsiatsera Paul van Seters Ben Mandemaker, bewoner directe omgeving Els Mandemaker-Zwaan, bewoner directe omgeving Jacques Leeman Marco van den Hoogen Olivier van den Hoogen Petra Brand Lilli van den Hoogen Rebekka ter Voort Rob van Eerden

	<p>Elly van wijk Leon Buijsman Peter Hendriks Han van Leeuwen Oscar Delfgou Samuel Kellermann Alex Ouwens, Stedin Netbeheer b.v. M. Bakker Frank van Wijk Huib van Nimmerdor Hendrik Koetsier, Initiatiefnemers Sander Dilweg Rogier Seinstra Robert Portengen Sjaak Severs Jan van Rossum, Buren van Rijnenburg en Wijkoverleg Galecop Michiel Knol Anja van Berckel Frans Vleugel, bewoner Nieuwegein Da van Veen Bertrand Van Buchem + 43 aangemelde deelnemers die niet met naam genoemd willen worden.</p>
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk
Aanwezige griffiemedewerker(s)	Manon Leenders, Sandy van Turenhout
Programma	<p>Opening door gespreksleider Jony Ferket Deel 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruimte voor bewoners van de polder, omwonenden en anderen om hun standpunt en/of zorgen met de raad te delen Pitches door Buren van Rijnenburg en Reijerscop en bewoners Reijerscop • Ruimte voor belanghebbende organisaties aan de energie/milieu kant Pitches door RijnEnergie en NMU • Ruimte voor andere belanghebbenden Pitches door Kopgroep en roeiverenigingen <p>Pauze Deel 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toelichting Gertjan te Hoonte (VVD) op het initiatiefvoorstel Snel starten met woningbouw in Rijnenburg • Ambtelijke toelichting op het raadsvoorstel Visie en uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop • Vraaggesprek tussen raadsleden en experts en ambtenaren <p>Afsluiting om 22u30</p>
Vervolg	<p>De gemeenteraad debatteert over het initiatiefvoorstel Snel starten met woningbouw in Rijnenburg en het raadsvoorstel Visie en uitnodigingskader Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop tijdens de vergadering van de commissie Stad & Ruimte van 5 maart 2020.</p>

Klik [hier](#) voor reacties op de Facebook pagina van de gemeenteraad Utrecht.

Motivatie

De fracties van D66, GroenLinks, ChristenUnie, VVD, PvdD, PVV, PvdA en S&S willen geïnformeerd worden over het raadsvoorstel m.b.t. het Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop wat op 16 januari jl. aan de Raad gestuurd werd. De fracties nodigen graag dezelfde experts uit als welke aanwezig waren bij de vorige raadsinformatiebijeenkomst over het conceptvoorstel. Verder is de RIB uiteraard toegankelijk voor iedere geïnteresseerde.

Bijdragen

Chantal Voskuilen

Geen hoge windmolens die op zee horen in het drukst bevolkte gebied van Nederland plaatsen. Denk alsjeblieft aan de volksgezondheid, hier gaat men echt spijt van krijgen. Onderzoeken in o.a. Duitsland en de USA hebben dit allang bewezen. Wees verstandig. Andere geluidsvriendelijke duurzame energie wel welkom.

Meeprater

Het belachelijk om zulke hoge windmolens te plaatsen dicht langs grote woonwijken. Meer dan 10.000 krijgen hier overlast van. Tevens wordt de broodnodige woningbouw voor tientallen jaren onmogelijk gemaakt.

Eeke Anne de Ruig

De klimaatcrisis is zo'n grote bedreiging. Utrecht onderschrijft dat. Er is duurzame energie nodig. Daken vol zonnepanelen, windmolens, alles wat we kunnen doen.

Natuurlijk moet er gekeken worden naar de werkelijke overlast van de omgeving. Maar niet naar weerstand die niet op feiten is gebaseerd.

Henk Steenbeek

Bouwen, bouwen, bouwen zei de D66 minister. Dus weg met dat idiote molenplan dat het aangezicht van Utrecht zal verpesten. Neem uw verantwoordelijkheid en gun woningzoekenden een (energie neutrale) woning.

Frans Vleugel, Buren van Reijenburg

Willen zon energie!

Pieter van Veenen woordvoerder BVRR

BVRR Reactie op het definitieve College voorstel 16-1-2020 Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop 5 feb 2020 (zie ook website www.bvrr.nu)

Collegevoorstel rammelt aan alle kanten

Uit nadere bestudering van het recente definitieve Collegevoorstel voor het Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop van 16-1-2020 is ons gebleken, dat de nu en eerder verstrekte informatie ernstig tekortschiet. Het wordt steeds duidelijker, dat men zich niet houdt aan de oorspronkelijke afspraken. Nog steeds wordt belangrijke informatie over geluidsoverlast van de turbines verdoezeld en voor de gemeenteraad verzwegen. Er vindt geen eerlijke afweging plaats van de energieopbrengst van zonne-energie ten opzichte van windenergie. Men luistert niet naar deskundigen en de feiten worden verdraaid. Men raakt steeds meer verstrikt in een onjuiste voorstelling van zaken.

Gemeente Utrecht

Last but not least: men gaat voorbij aan het ernstige woningtekort en blokkeert woningbouw in de polder, omdat het college van mening is, dat het woningtekort binnenstedelijk is op te lossen en ontsluiting van de polder t.b.v. woningbouw zeker 10 jaar in beslag neemt.

Weinig nieuws

Zoals wij eerder in onze Nieuwsbrief van januari 2020 al schreven, hadden wij verwacht dat het definitieve voorstel weinig veranderingen zou brengen ten opzichte van het conceptvoorstel van 4 april 2019. In het midden van de polder zijn op verzoek van D66 zoals verwacht 4 windturbines geschrapt, zodat in het zuidelijk deel van Rijnenburg gefaseerd met woningbouw gestart kan worden. Dit is weinig geloofwaardig, want toekomstige inwoners zullen bovenmatig veel hinder ondervinden van de windturbines. Bij ongunstige wind is het geluid van de windturbines voor deze inwoners tot 24 uur per etmaal hoorbaar. Dat de turbines er na oplevering niet 15 jaar maar minimaal 20 jaar zullen staan vanwege aangescherpte subsidie voorwaarden, hadden wij ook al verwacht. Woningbouw is daarmee ver uit zicht.

De afspraak: het raadsbesluit van 6 juli 2017, Startdocument Rijnenburg en Reijerscop
Het huidige Collegevoorstel geeft een vertekende weergave van de oorspronkelijke afspraken.

Men gaat gemakshalve voorbij aan afspraken die men niet kan nakomen:

De eerste voorwaarde die de gemeenteraad in het Startdocument had gesteld luidt:

“De voorgestelde inrichting van een energielandschap geeft blijkt van een integrale visie op het gebied Rijnenburg en Reijerscop”.

Deze essentiële voorwaarde is men kennelijk vergeten. Een integrale visie betekent immers dat men ook rekening houdt met andere bestemmingen van het gebied. Naast het opwekken van duurzame energie is er immers ook sprake van de bestemming groen, recreatie en sport en de (toekomstige) woningbouw. Groen Links wil zich echter niet vastleggen op mogelijke woningbouw.

Een tweede voorwaarde uit het oorspronkelijke Startdocument luidt:

“Eventuele woningbouw moet na 2030 (gefaseerd) mogelijk blijven”.

De datum 2030 is niet haalbaar. Immers, nu de exploitatietermijn van het energielandschap minimaal 20 jaar bedraagt, zetten de geplande windturbines het gebied zeker voor 20 tot 30 jaar op slot voor verdere ontwikkeling.

Voor de uitvoering van de plannen is men afhankelijk van projectontwikkelaars die 70% van de grond in handen hebben. Zij zijn er steeds meer van overtuigd dat je woningbouw niet kunt combineren met windturbines, maar wel met zonne-energie.

Het college heeft moeten constateren, dat scenario's met windturbines niet mogelijk zijn zonder hinder van slagschaduw en zonder geluidstoename t.o.v. aanwezig verkeersgeluid voor de omliggende woonwijken. Het college is uiteindelijk gekomen met een eindvoorstel, wat nu voorligt. De DGMR berekeningen van het hoorbare geluid buiten de polder tonen aan dat het geluid bij ongunstige wind (worst case) op delen van de dag hoorbaar zal zijn op alle 9 meetpunten in De Meern en Nieuwegein, vooral op uren in de nacht.

Second opinion rapport ondersteunt eerdere conclusies van DGMR

Onze eerdere conclusies over de hoorbaarheid van het geluid in de polder worden nu ook ondersteund door het second opinion onderzoek van het onderzoeksbureau Cauberg en Huygen van 9 september 2019.

Het rapport baseert zich op 3 bronnen:

De rekenmodellen van DGMR zijn op 3 juni 2019 aan het onderzoeksbureau verstrekt. Deze bevatten ook de door de gemeente verzwegen DGMR-gegevens over het geluid in de polder.

Het is opmerkelijk dat deze verzwegen DGMR-gegevens en grafieken over het hoorbare geluid in de polder wel aan de onderzoekers van de second opinion zijn verstrekt, en nog steeds niet aan de gemeenteraad. Voor

de huidige en toekomstige inwoners van Rijnenburg zijn deze meetgegevens over het hoorbare geluid rampzalig.

Het College vroeg de DGMR-rapporten opnieuw te beoordelen en stelde de volgende vragen:

1. Zijn de analyses en berekeningen ten behoeve van het conceptvoorstel (zie rapportage) op een verantwoorde manier door DGMR uitgevoerd?
2. Geef een oordeel over de waarde en de beperking van de experimentele methode die gehanteerd is voor de hoorbaarheidsberekeningen ten behoeve van de scenario-ontwikkeling (zie rapportage)?

De twijfel van het College over de door DGMR gehanteerde methode voor berekening van het hoorbare geluid in de polder wordt door het second opinion rapport niet gedeeld:

“...(wij) zijn van mening dat de gehanteerde hoorbaarheidsmethode in beginsel ook toepasbaar is voor de meeste woningen in de polder. De rekenresultaten van de verschillende scenario's maken duidelijk dat ter plaatse van de woningen in de polder (met name 15, 17 en 18) de windturbines gedurende langere perioden hoorbaar zijn. Dat is mede te verklaren door het feit dat die woningen op grote afstand van de omliggende snelwegen zijn gelegen waardoor de geluidbelasting vanwege het wegverkeer laag is”.

Het second opinion rapport onderschrijft in grote lijnen de uitkomsten van de DGMR-rapporten en is helder over de bruikbaarheid van de gehanteerde methode om het geluid in de polder te meten. Dat meetpunt 15 is precies midden in de polder waar de toekomstige woningbouw is gepland. Zoals wij al eerder schreven zegt nu ook het second opinion rapport dat het verklaarbaar is dat wanneer je minder het geluid van de snelwegen hoort je dan des te meer het geluid van de windturbines in de polder zult horen.

Struisvogelpolitiek

Deze spectaculaire uitkomst van het second opinion onderzoek over het geluid in de polder moet ongelegen komen voor het college. Men is al geruime tijd op de hoogte van de uitkomst van dit onderzoek, dat is gedateerd op 9 september 2019. Toch heeft men niets met de conclusie gedaan. Vier maanden later zwijgt de wethouder nog steeds. Zij steekt als een struisvogel haar kop in het zand en toont zich doof en blind voor de feiten. Het argument om de DGMR-gegevens over het geluid van de polder niet aan de gemeenteraad te verstrekken was dat er twijfel bestond of de DGMR methode wel geschikt was om dit te berekenen. Dit argument is nu door het second opinion rapport van tafel geveegd. Het college zal nu opheldering en opening van zaken moeten geven aan de gemeenteraad. Eerder kan besluitvorming over het Collegevoorstel niet plaatsvinden.

Combinatie turbines en woningbouw in de polder is een verwerpelijke gedachte

Ook als de turbines alleen in het noordelijk deel van de polder worden geplaatst, blokkeren deze turbines toekomstige woningbouw omdat ze bij ongunstige wind tot 24 uur per etmaal hoorbaar geluid produceren midden in de polder.

Hoewel D66 victorie kraait omdat er 4 turbines uit het middengebied zijn geschrapt heeft deze partij te vroeg gejuicht. D66 heeft weliswaar een slag met Groen Links gewonnen maar de strijd is nog niet gestreden. Er is slechts een schijnoverwinning geboekt.

Het is moreel een verwerpelijke gedachte dat je woningbouw in deze polder kunt combineren met windturbines ook al staan die in het noordelijk deel van de polder.

Het Collegevoorstel suggereert dat projectontwikkelaars wel willen meewerken als de turbines zich beperken tot het noordelijke deel van de polder: “Grondeigenaren geven aan, dat zij niet mee willen werken aan de

realisatie van windmolens in het ‘middengebied’ van Rijnenburg. Zonder medewerking van grondeigenaren kunnen ook energieproducenten niet verder in dit gebied”.

De grondeigenaren hebben de gegevens over het geluid in de polder wel bestudeerd en zullen door de uitkomst van dit second opinion onderzoek worden gesterkt in hun verzet tegen de windturbines. Zonder hun medewerking komt het College niet verder. De impasse is compleet. Ook D66 zal zich moeten beraden of zij kiezen voor windturbines of woningbouw en alleen zonnevelden.

Meer stilzetten vanwege slagschaduw

Het second opinion rapport over geluid en slagschaduw heeft nog twee tegenvallers voor de gemeente in petto.

De eerste is vaker stilzetten bij slagschaduw.

Het wordt aanbevolen een zonshoogte van 3 graden (i.p.v. 5 graden) als uitgangspunt te hanteren voor de stilstandsvoorziening van de windturbines. Drie graden is gebruikelijk/richtlijn in de ons omringende landen.

Onderzoek laagfrequent geluid noodzakelijk

De tweede tegenvaller voor het college vormt de conclusie over laagfrequent geluid.

De gemeente had een retorische vraag gesteld: Is het redelijk om van de gemeente te vragen onderzoek te doen naar de effecten van laagfrequent geluid?

Het antwoord van het second opinion onderzoek is duidelijk:

“Wij bevelen aan om – voorafgaand aan formele procedures – nader onderzoek te doen naar de effecten van laagfrequent geluid vanwege windturbines.

De gemeente zegt nu akkoord te gaan met een nader onderzoek maar wil dit pas doen nadat de gemeenteraad het belangrijke eerste besluit over het voorstel heeft genomen. Het wordt over de besluitvorming heen getild naar de bestemmingsplan- en MER-procedure. Dan is het mosterd na de maaltijd omdat de gemeenteraad dan al akkoord is gegaan met de hoofdlijnen van het voorstel.

In onze BVRR Nieuwsbrief van oktober 2019 verwezen wij al naar het Moller rapport (download PDF) over de effecten van laagfrequent geluid (LFG), een second opinion dat in opdracht van de gemeente Maastricht werd uitgevoerd. Een belangrijke conclusie daarin was, dat het hoorbare LFG in een zeer groot gebied tot een afstand van 10 maal de tiphoogte van de turbine, de als hinderlijk te ervaren 20dB in de woning overschrijdt.

Geen eerlijke afweging van energie opbrengst zon en wind.

Onderzoeksbureau Ecorys is gevraagd een second opinion uit te voeren naar de door het consortium initiatiefnemers Rijne Energie, Eneco en BMH Solar en de Gemeente berekende energieopbrengst van zonne en windenergie. Het consortium bestaat dus uit lobbyisten voor windenergie. Zij komen met zeer rooskleurige voorspellingen van de opbrengst van windenergie en een veel te lage berekening van zonne-energie. Het is een doorzichtige verdraaiing van de feiten.

Zo berekent men (in lijn met fabrikanten) voor windenergie opbrengst van de grote turbines een marge tussen de 12,7 tot 15,2 GWh/jaar/windmolen en luidt hun conclusie dat het ongeveer 15 GWh/jaar zal zijn. Volgens onderzoeken van de Universiteit Utrecht is de werkelijke opbrengst van het windpark Houten 70% van de verwachte opbrengst. Dit komt door noodzakelijke stilstand van de turbines met name in de nacht wegens geluidsoverlast.

Gemeente Utrecht

Het aantal getroffen woningen in een straal van 2 km rond de geplande turbines is ca. 10.000 woningen. Er is dus alle reden om te verwachten dat de turbines vanwege geluidsoverlast en slagschaduw regelmatig moeten worden stilgezet en dit zal leiden tot een veel lagere opbrengst van windenergie.

Het Ecorys rapport komt voor zonne-energie tot een opbrengst met een hele brede marge van 0.57 tot 1,24 GWh/jr per ha.

Voor de opbrengst van zonne-energie rekent het college met een lage dichtheid van 0,72 MWp per ha om ruimte te bieden voor een verantwoorde inpassing van de zonneweiden in een natuurlijke omgeving. Dit leidt tot een energie opbrengst van 0.68 GWh/jr per hectare. Maar, ook hier is het mogelijk om met zonne-energie hoog te scoren. Dit komt vooral door de technologische ontwikkeling die ertoe hebben geleid dat de opbrengst per paneel nu veel hoger is dan enkele jaren geleden. Professionele ontwikkelaars waarmee wij contact hebben, zoals Solar Energy Works die zeer veel ervaring hebben met de aanleg van zonneparken, rekenen dan ook met een energie opbrengst van 1 GWh/jr per ha. Ook rekening houdend met extra ruimte voor inpassing in de natuurlijke omgeving.

Rijne Energie heeft een exclusieve samenwerking gestart met BHM Solar. Deze ontwikkelaar heeft geen ervaring met de aanleg van grotere zonneparken en komt met de heel lage opbrengst van 0.68GWh/jr per hectare.

Dit komt precies(!) overeen met de eerder opgegeven lage raming voor zon van het consortium van de windlobby en de gemeente. Men verwijst ook nog naar een verouderd rapport van 2016.

In antwoord op een vraag van de gemeente Nieuwegein stelt de gemeente: "Wij hebben een scenario met alleen zonne-energie overwogen, maar kiezen voor een combinatie van zonne-energie en windenergie. Dit levert twee keer zoveel energie op dan alleen zonne-energie".

Deze redenering klopt niet. Zonne-energie levert bij 1 GWh/jr per ha (zie boven) bij een 230 ha groot park 230 GWh op.

In het Ecorys rapport wordt voor windenergie uitgegaan van ca 37% vollasturen. Dat levert totaal ca $8 \times 15 = 120$ GWh/jr op. Echter volgens meerdere bronnen, waaronder RVO, is de reële opbrengst maar 25% vollasturen. Zo bleek ook uit onderzoek van de Universiteit van Utrecht bij het windpark Houten, dat in de praktijk de opbrengst van wind daar met 30% naar beneden bijgesteld moest worden.

Daarmee komt de netto opbrengst van windenergie op 80GWh/jr en is daarmee minder dan de helft van zon. Conclusie is, dat de gemeente geen eerlijke afweging maakt tussen de energieopbrengst van zon en wind.

Financiële rendement windenergie overschat/ Planschade

Hetzelfde onderzoeksbureau Ecorys heeft ook de financiële opbrengst onderzocht.

Een belangrijke kostenfactor ontbreekt. Namelijk de planschade. De gemeente legt dit risico neer bij de initiatiefnemers en grondeigenaren, maar die verwijzen voor de procedure weer terug naar de gemeente. Rijne Energie stelt dat er alleen bij woningen binnen 800 meter sprake is van een regeling voor planschade maar dat er een soort eigen risico is van 1,5 tot 2%. Daar kom je dan niet gauw boven. Bewoners moeten contact opnemen met de gemeente en kunnen aantonen wat de daling van de woningwaarde is, aldus Rijne Energie.

Echter, recent onderzoek, in opdracht van het ministerie EZK, van de Vrije Universiteit en de Universiteit van Amsterdam naar de waardedaling van woningen als gevolg van windturbines toont een gemiddelde waardedaling aan van 5% in een straal van 2 km rond de turbines met een tiphoogte vanaf 150 meter. Er zijn nog geen statistische gegevens over de waardedaling voor de hogere turbines van 230 meter zoals gepland voor Rijnenburg. Maar het onderzoek toont aan dat bij steeds hogere turbines de waardedaling toeneemt. Zelfs als we rekening houden met een eigen risico van 2%, dan zal er zeker nog een waardedaling van 5% overblijven bij turbines van 230 meter tiphoogte.

Gemeente Utrecht

Voor onze berekening gaan wij uit van een gemiddelde woningwaarde van 350.000 en een gemiddelde waardedaling van 5%. Dat is € 17.500 per woning. Het gaat om zeker 10.000 woningen (160 in de polders, 6.000 in De Meern en 4.000 in Nieuwegein) die bij het nieuwe voorstel liggen binnen de straal van 2 tot 2,3 km (10 maal tiphoogte). Eerder schreef de gemeente 15.500 adressen aan als belanghebbenden rond het plangebied.

Bij 10.000 woningen komt de geraamde planschade van minimaal 5% (dat is na aftrek van het eigen risico) op 175 miljoen euro. Dat is meer dan 20 miljoen per turbine.

De gemeente steekt zijn kop opnieuw in het zand en wil de planschade pas bekijken in de latere fase van besluitvorming over bestemmingsplan en MER nadat de belangrijke besluitvorming in de raad al heeft plaats gevonden. Wethouder van Hooijdonk heeft al eerder grote financiële misrekeningen gemaakt. Dit moet de gemeente niet nog eens laten gebeuren.

Maurice Kassing bewoner Galecop, voormalig lid uitwerkingsgroep

Het plan van het college...:

– Staat haaks op het doorlopen participatieproces

Utrecht heeft omwonenden en raden van omliggende gemeenten gevraagd te reageren op de plannen. De petitie Windmolens Nee, Zonnevelden oké is inmiddels ruim 2.500 keer getekend tegen windmolens en de hinder ervan. De gemeenteraad van o.a. Nieuwegein heeft aangegeven geen windmolens te willen in deze polder vanwege de hinder.

Wat gebeurt er vervolgens: het college van Utrecht zet een extra windmolen in de oksel van Oudenrijn, tegen Nieuwegein aan! Juist deze 8e windmolen geeft weer dat het college van Utrecht lak heeft aan de mening van anderen. Haal die weg!

– Is strijdig met het besluit van de raad om drie á vier onderscheidende scenario's voor te leggen

De raad van Utrecht heeft nadrukkelijk gevraagd om drie á vier onderscheidende scenario's, het college biedt echter 1 zoekgebied aan voor zon en wind. Dit is in strijd met het raadsbesluit 6 juli 2017. Zie tekst raadsbesluit:

Door het uitvragen van drie á vier onderscheidende scenario's heeft de raad iets te kiezen. Het is mogelijk dat initiatiefnemers scenario's ontwerpen die veel op elkaar lijken omdat deze makkelijker is in te passen of financieel aantrekkelijker zijn. De rol van de raad is het afwegen van de verschillende belangen. Dit kan alleen als er verschillende onderscheidende varianten voorleggen (amendementA2019/29, ondertekend door D66, VVD, SP, GroenLinks).

1 van de scenario's, Zon Voorop, kan zeer duurzaam voorzien in een grote energiebehoefte en kan rekenen op draagvlak! Maar die wordt niet voorgelegd. Raad Utrecht, neem je verantwoordelijkheid en kies voor Zon Voorop!

– Gaat voorbij aan de negatieve effecten van laagfrequent geluid

De effecten van laagfrequent geluid worden nu buiten beschouwing gelaten en pas later in de mer-procedure onderzocht. Negatieve effecten van laagfrequent geluid kunnen zo niet worden meegewogen in de besluitvorming van uw raad, wat het belang van omwonenden schaadt.

– Geeft een verkeerd beeld van de hinderafstand van windmolens

Er wordt gepretendeerd dat 800 m afstand voldoende is om geen hinder te hebben van windmolens.

Onderzoek toont aan dat geluidshinder tot 10x de tiphoogte reikt; hierom hanteert o.a. Duitsland deze afstand tot bevolkingskernen. Dat zou Utrecht ook moeten doen!

– Voldoet niet aan het voorzorgsbeginsel

Voorbij gaan aan hinder van windmolens, niet luisteren naar omwonenden en raden van omliggende gemeenten, plannen doordrukken en zonder participatie een extra 8e molen toevoegen aan de plannen, zijn allemaal voorbeelden van voorbijgaan aan het voorzorgsbeginsel waar een gemeente zich aan moet houden.

– Grondeigenaren worden door het college genegeerd

Gemeente Utrecht

De grondeigenaren hebben duidelijk aangegeven dat zij tegen de plannen zijn en hebben een alternatief voorgesteld. Hierbij is het haalbaar om een wijk te realiseren, zelfs negatief op de meter, met aanleg van infrastructuur en openbaar vervoer. Hier wordt echter niet naar geluisterd...

Raad van Utrecht, neem uw verantwoordelijkheid en stap af van het windmolenplan van het college!

Kies voor woningbouw en Zon Voorop!

Walter Overbeek, bewoner Galecop Nieuwegein

Geachte gemeenteraad van Utrecht.

Een oud en wijs spreekwoord zegt "beter een goede buur dan een verre vriend", helaas blijkt het spreekwoord in 2019/ 2020 niet meer van toepassing, als wij het over onze burens, de gemeente Utrecht hebben. Zo'n goede buur met een college mentaliteit van "ikke, ikke, ikke en de rest kan .....", is Gemeente Utrecht niet meer. Erg jammer en zorgelijk!

Als inwoner van Galecop Nieuwegein overhandig ik u mijn notitie m.b.t. de visie Energielandschap Rijnenburg Reijerscop.

Gemeenteraad van Utrecht investeer nu eens in duurzaam vertrouwen van inwoners en buurgemeenten door "zon voorop" te stellen. dit gecombineerd met andere duurzaamheid maatregelen en betaalbare woningen met nul op de meter, dan een mega windmolenpark in Rijnenburg te ontwikkelen. Bijzonder om te ervaren dat de "duurzaamheidsclubs" zoals de energie-coöperaties en Groenlinkse volksvertegenwoordigers over de ruggen van inwoners gigantische subsidies binnen harken voor een windmolenpark met 8 mega molens. Zelf met een extra windmolen (nummer 8) die nooit in een scenario aan de orde is geweest.

Op een zeer dominante en arrogante manier zijn op 17 april 2019 in de Meern de enorme duurzaamheidsplannen van gemeente Utrecht gepresenteerd. Wat opviel was dat de Utrechtse wethouder, Lot van Hooijdonk over de duurzaamheidskoers een bijzondere "GroenLinkse" tunnelvisie heeft met geen enkele empathie voor de zorgen vanuit de inwoners over de consequenties m.b.t. de windmolen scenario's. Ik krijg sterk het gevoel dat er persoonlijke belangen voor "windmolens" op de achtergrond meespelen, waar wij inwoners geen weet van hebben en wel van grote invloed zijn. Belangen over de ruggen van constructief meedenkende inwoners en grondeigenaren.

De inwoners, gemeenteraad en het college van Nieuwegein is er vrij duidelijk over dat zij geen windmolens in of om de Gemeente Nieuwegein willen. Voor de duidelijkheid staat dit in de brief van 29 januari 2020, reactiebrief definitief voorstel energielandschap Rijnenburg en Reijerscop, aan het college en de raad van Utrecht. Wees nu eens eerlijk naar elkaar en zie in hoe verstedelijkt onze leefomgeving is. De overlast van de snelwegen, luchtvaart en de drukte van de stad wordt met de dag erger. De impact van 8 enorme windmolens, waarvan 1 op de grens met Nieuwegein, op leefbaarheid en natuur, zijn door de visie Energielandschap Rijnenburg Reijerscop enorm.

Onze lokale en regionale duurzaamheidsopgave zou toch een maatschappelijk gedragen win-win situatie moeten zijn zonder verliezers? Juist bij burgerparticipatie is het inlevingsvermogen van bestuurders een fundamentele basis om te komen tot tevredenheid van iedereen. Op dit moment is de wil van de bewoners om mee te denken zo goed als verdwenen. Wij worden gebruikt, aan het lijntje gehouden, niet gehoord en uiteindelijk in de steek gelaten door bestuurders, die op voorhand al weten dat er ingezet wordt op een mega windmolen project, zoals in Rijnenburg Reijerscop.

Bij deze mijn oproep aan de gemeenteraad van Utrecht:

1)Laat zien dat jullie toch een goede en betrouwbare buur zijn en keur de plannen van het college af!!

Gemeente Utrecht

- 2) Keur het participatietraject van Lot van Hooijdonk af en adviseer een Rekenkameronderzoek Energielandschap Rijnenburg Reijerscop op het participatietraject en het duurzaamheidsbeleid.
- 3) Stuur als U10/ U16 regio partner dat de duurzaamheidsopgave een win-win situatie moet zijn zonder verliezers. Stel de inwoners, uw kiezers, centraal i.p.v. de lobbyisten en energie-coöperaties die gaan voor hun eigenbelang en gewin.
- 4) Doe onderzoek naar de belangen (en onderonsjes) die hoogstwaarschijnlijk op de achtergrond meespelen. Bevraag hierbij vooral uw eigen wethouder en collegeleden.
- 5) Spreek uw wethouder Lot van Hooijdonk aan over het feit zij zich niet aan uw opdracht heeft gehouden. U raadsbesluit van 6 juli 2017 was immers om 3 a 4 onderscheidende scenario's voor te leggen.
- 6) Kies voor Zon Voorop en doe iets aan de enorme behoefte op het gebied van sociale en middenklasse woningbouw.

Met vriendelijke groet,
Walter Overbeek

Ashraf Ibrahim

In de afgelopen periode zijn er meerdere voorstellen gepresenteerd m.b.t. de energiewinning in het gebied Rijnenburg en Reijerscop. Na de eerste sessies waarin duidelijk veel bezwaar is gemaakt op de voorstellen, zijn er latere voorstellen gekomen, die al acceptabeler waren, mede omdat er geen windmolens dichtbij wijken geplaatst zouden worden. Nu blijkt in de laatste voorstellen dat dit toch weer aangepast is en er zich wel complete wijken binnen de slagschaduw gebieden van de windmolens vallen. Als deze manipulatieve manier de wijze is om toch je initiële plannen door te drukken, dan sla gewoon alle inspraak over. Persoonlijk hebben wij 2,5 jaar geleden de hoofdprijs (€ 1000,- per m²) betaald aan de Gemeente Utrecht voor een stuk grond in de nieuwbouw wijk Rijnvliet. Deze grond is ons verkocht onder het voorwendsel van een vrij uitzicht aan de zuidkant van de wijk. Een meer dan 150 meter hoge windmolen op 1KM afstand van ons huis valt m.i. niet daarmee te rijmen. Onderzoek heeft bovendien aangetoond dat de nabijheid van een windmolen in de hoogste categorie (>150m) tot een waarde vermindering van 5% leidt voor alle huizen binnen een straal van 2KM (<https://www.nu.nl/economie/6018558/onderzoek-hoge-windmolen-in-de-buurt-verlaagt-waarde-van-woning.html>). Ik ben daarom dus benieuwd hoe de gemeente dit denkt te gaan compenseren?

Diana Jansen Verweij, Reijerscop De Meern

Beste gemeenteraadsleden,

De bewoners van Reijerscop De Meern – onderdeel van polder Rijnenburg en Reijerscop – vragen uw aandacht voor de voortdurende geluidsoverlast die veroorzaakt wordt door het overheersende geluid van de snelweg. De afgelopen jaren is het omgevingsgeluid met name overdag sterk toegenomen in de polder, de snelweg overheerst.

Omdat bovenstaande voor de bewoners sterk merkbaar is, hebben wij op diverse momenten op de dag zelf metingen gedaan. De van 47 Db naar 53 Db opgehoogde geluidsnorm wordt – op verschillende momenten op een dag – nu al overschreden. Zo halen wij op een willekeurige zondagmiddag om 17.00 uur bijvoorbeeld al 68 Db.

Dit gegeven zouden wij juist nu – met het oog op de eventuele extra geluidsoverlast die in de nabije toekomst kan ontstaan door de voorgenomen plannen met windenergie – onder uw aandacht willen brengen. Uit onze research blijkt dat de Nederlandse wetgeving inzake geluid op twee punten sterk afwijkt van de normering van andere Europese landen.

1- Zo is de geluidsnorm in Nederland een gemiddelde en daardoor 'mag' er op momenten ruim overschreden worden, als er ook maar momenten van minder geluid zijn;

Gemeente Utrecht

2- Daarnaast ligt de gemiddelde geluidsnorm in Nederland hoger dan de grenswaarde van geluid in overige Europese landen. Groot-Brittannië kent bijvoorbeeld een grenswaarde geluid van 46 Db en komt daarbij het dichtste in de buurt van onze gemiddelde waarde van 47 Db;

Waarom vragen wij juist nu aandacht?

- Met de voorgenomen plannen windenergie komt de afspraak – die de Nederlandse politiek met ons als burger gemaakt heeft van een gemiddelde geluidsnormering die pieken en dalen kent – te vervallen. Wij leven straks voortdurend in een piekmoment van geluid;
- Met de voorgenomen plannen zal het geluid straks van twee kanten komen (Noord en Zuid). In de zomer op je terras beschutting achter het huis zoeken, zal dan niet meer van toepassing zijn;
- Veel mensen aan de Reijerscop hebben eigen bedrijven aan huis of zijn op leeftijd. Dat betekent dat – omdat zij veel thuis zijn – zij straks 24 uur per dag bloot staan aan voortdurende geluidsoverlast; Verschillende toonaangevende organisaties als WHO en GGZ, Rijksuniversiteit Groningen vragen op dit moment aandacht voor de schadelijke gevolgen van geluid voor de mens.

Wij vragen de gemeenteraad om onze gezondheid serieus te nemen en deze niet nog verder op het spel te zetten door de extra geluidsoverlast in de polder ondergeschikt te laten zijn aan verduurzamen en andere eventuele economische en politieke belangen.

Ook wij zijn voor verduurzamen om de wereld en onze kinderen een betere toekomst te bieden. Het enige wat wij verwachten is dat ook onze gezondheid nu, net zo zwaar weegt voor de gemeenteraad Utrecht.

Met een vriendelijke, duurzame groet,
Diana Jansen Verweij, Reijerscop De Meern

Ivo Thonon, Contactpersoon Bewoners & Politiek, Energiecoöperatie Rijne Energie

RSU: Meer huizen betekent meer vraag naar (duurzame) energie

Tot 2040 wil de gemeente (volgens de Uitgangspuntennotitie Op weg naar een Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040) er 60.000 huizen bijbouwen. En zelfs al zullen nieuwe huizen ook in energie gaan voorzien, dan nog is er extra duurzame energie nodig voor de bijkomende elektrische auto's, bedrijven en voorzieningen (om nog maar te zwijgen van de bestaande gebouwen). Op pagina 8 van de Uitgangspuntennotitie staat een infographic waar we u graag op wijzen: voor de energiebehoefte van de bewoners van 10.000 nieuwe huizen zijn 4,5 windturbine of 72 voetbalvelden met zonnepanelen nodig. Rijne Energie werkt graag mee aan het vervullen van die groeiende energiebehoefte, om te beginnen in Energielandschap Rijnenburg & Reijerscop.

Hoe kijkt Rijne Energie aan tegen bouwen in Rijnenburg?

Rijne Energie kan goed uit de voeten met het Uitnodigingskader dat het college in januari 2020 heeft voorgesteld. Door het schrappen van de windmolens in het middengebied blijft de mogelijkheid bestaan om op termijn vanuit het zuiden in Rijnenburg te gaan bouwen. Dat vinden wij geen probleem. Sterker nog, hiervoor hebben we samen met de grondeigenaren ook bij de gemeente gepleit. Waarom? Omdat wij als energiecoöperatie ook oog willen hebben voor de belangen van onze omgeving (waaronder dus de bouwers, als eigenaren van de grond in het Energielandschap) en de wensen om te bouwen vanuit de raad. We vinden het nu echter wel zaak om het Energielandschap vast te stellen, en pas daarna in de RSU verder te praten over bouwen in Rijnenburg.

Wonen, wind en zon gaan hand in hand in Rijnenburg

In 2019 hebben de bouwers/grondeigenaren (De Kopgroep) samen met ons, Eneco en BHM Solar de scenario's in de bijlage ontwikkeld. Zoals u ziet gaan wonen, wind en zon hand in hand in Rijnenburg: het is én én, niet óf óf. Na 20 jaar, als de windturbines aan het einde van hun levensduur zitten, kunnen ze indien nodig weggehaald worden om woningbouw dichterbij mogelijk te maken. Het Energielandschap is dus een geen spijt-maatregel. Het is wel een maatregel die we alleen kunnen verzilveren als de

Gemeente Utrecht

bouwers/grondeigenaren aan het Energielandschap meewerken. Hopelijk kunt u ons als raadslid helpen die medewerking tot stand te brengen.

Wat vragen we van de raad?

1. Te beseffen dat meer huizen ook meer vraag naar energie betekent en dat in Rijnenburg bouwen en energieopwekking prima hand in hand gaan.
2. Eerst het Energielandschap ruimtelijk mogelijk te maken, en daarna in de RSU de kaders opstellen voor de rest de stad (en Rijnenburg).
3. Ons te helpen de medewerking van bouwers/grondeigenaren aan het Energielandschap te verkrijgen.

N.B.: "Onderzoek No Regret Energielandschap_Rijnenburg_3feb2020". Dit stuk is als bijlage geüpload bij de stukken

Pieter van Veenen (plus 4 á 5), woordvoerder BVRR

Jan Voskuilen, Reyerscop Grond Eigenaren ten Westen Meerndijk

Er is een zeer groot verschil tussen de 2 huidige bestemmingen in het gebied. Pauze locatie Woningbouw voor het gebied ten Oosten vd Meerndijk vs Agrarische bestemming ten westen van de Meerndijk genaamd Reyerscop . Dit verschil in bestemming is oneerlijk mbt de verhouding Zonnepanelen / Windenergie / Woningbouw in het hele gebied . Boeren kunnen niet tegen projektontwikkelaars op en dreigen de dupe te worden van Woningbouw in het oosten . Reyerscopse boeren en grond eigenaren willen massaal geen Windmolens, hier is nul draagvlak voor in de straat . Geef het hele gebied Rijnenburg / Reyerscop dezelfde bestemming , dat maakt afwegingen een stuk eerlijker en rechtvaardiger voor de bewoners ten Westen van de Meerndijk.

Maarten de Haas,

Ik ben specifiek benieuwd naar de plannen voor duurzame energie ontwikkeling op en rond de Nedereindse plas. Dit is combinatie met saneringsplan van de Nedereindse plas. Ik stuur van tevoren nog wat vragen hierover door naar de gemeente.

Jeroen Brakel

Vooraf benieuwd naar beeld wat binnen de raad leeft op basis van alle bekende inzichten (dus ook alle reeds aangeleverde alternatieve plannen (VVD) en onderzoeken en ervaringen bij andere projecten).

Eddy van der Rijst

Erg jammer dat er, ondanks zoveel tegenstand, toch de plaatsing vd windmolens doorgedrukt wordt. Belangen van partijen die niet in de buurt wonen lijken zwaarder te wegen. Wij wonen in een dichtbevolkt land, dat kun je niet vergelijken met andere landen. Accepteer en kijk naar andere oplossingen.

Martin Bogaard

Ik woon letterlijk aan de rand van IJsselstein met fraai uitzicht op polder Rijnenburg.

Ik pleit er voor de huidige natuur- en agrarische waarde van de polders Heicop en Rijnenburg te behouden. Meer in het bijzonder wil ik de polder Rijnenburg ten zuiden van de Nedereindse weg behouden in haar huidige situatie en geen wind- of zonne-energie daar opwekken, ook niet in of op de Nedereindse plas. Laten we zuinig zijn op de groene ruimte tussen IJsselstein/Montfoort en de stad Utrecht! Ben het absoluut oneens met het voorstel van de VVD voor woningbouw in dat gebied. Beter alternatief is verdichting in het huidige stedelijk gebied van de gemeente Utrecht.

Hans Versnel

Ik ben groot voorstander van windmolens en zonnepanelen in Rijnenburg en Reijerscop.

Zeker nu de turbines langs de snelweg worden gepland.
Ik ben tegen woningbouw in R&R.
Het beleidsprogramma B&W spreekt over verdichting in bestaande stad.
Dus aan de slag in Leidsche Rijn, De Meern en Vleuten.
Is goedkoper door aanwezige infrastructuur, bovengronds en ondergronds.
Grondopbrengst nihil omdat gemeente geen grondpositie heeft.
Dus is de speculatie van vastgoed ondernemers te beteugelen.
R&R als groene long langs de Hollandse IJssel wel met roeibaan.

Cees Verhoef ,Utrechtse Studentensport Stichting Mesa Cosa

De combinatie van energiewinning met recreatie, sport (met name een roeibaan) en misschien wonen, is een unieke kans voor de gemeente om te laten zien dat een hoogwaardige samenleving verder kijkt dan alleen de korte termijn en de economie; Gezond stedelijk leven in de praktijk brengen!

Rianne Wetzels

In de documenten wordt tot nu toe als het over omliggende wijken gaat enkel gesproken over “omwonenden in de wijken van De Meern, Nieuwegein en IJsselstein”. Feitelijk grenst ook Leidsche Rijn aan Rijnenburg, namelijk met Strijkviertel en nieuwbouwuurt Rijnvliet. Bewoners van Rijnvliet zitten weliswaar niet op 800 meter afstand, maar op iets meer dan 1000 meter. Dat blijkt o.a. voldoende om in het mogelijke slagschaduwgebied te vallen. Om te voorkomen dat het niet benoemen van Leidsche Rijn/Rijnvliet als loophole wordt benut, dient Leidsche Rijn (of Rijnvliet) ook benoemd te worden in de documenten als omliggende wijk.

Paul van Seters

<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/02/05/woningbouw-is-lokaal-besluit-niet-van-de-staat-a3989439>

Anton Kiewiet

Hebben wind en zonne energie heel hard nodig voor een duurzaam en leefbaar Utrecht. We kunnen en mogen het niet afschuiven op andere regio's of toekomstige generaties.

Ben Mandemaker, bewoner directe omgeving

Waarom wordt geen lering getrokken uit eerdere landelijk projecten betreffende de windmolens!

Marco van den Hoogen

Inbreng is op twee onderdelen: Geluidsoverlast Reijerscop en Zorgplicht van gemeente en overheid naar bewoners. Huidige metingen door bewoner laten nu al een huidige overlast zien van gemiddeld 90dB (Reijerscop). Dit is nu al onacceptabel maar zeker ook bij inzet Windturbines van 230 meter (zeker ook kijkend naar de mogelijk korte afstand naar de woningen op Reijerscop (300-400 mrt). Er geldt ook dat hoe harder het waait hoe meer windgeruis wordt waargenomen. In Frankrijk heeft onderzoek geleid tot een minimale afstand van anderhalve kilometer tussen windturbines en huizen! Daarnaast zal de aanwezigheid van windturbines in betrokken gebied effecten kunnen hebben op de verspreiding van luchtverontreinigende stoffen, te meer ook dat het betrokken gebied gelegen is nabij twee rijksweg (A2 en A12, die beide een bron zijn van emissie van luchtverontreinigende stoffen. Naast verwachte gezondheidsrisico's heeft het bevoegd gezag ook de Zorgplicht de veiligheidsrisico's adequaat mee te nemen in de besluitvorming (en ook hier de volledige verantwoordelijkheid voor moeten nemen, ongeacht besluit). Wereldwijd onderzoek laat zien dat grote windturbines niet zonder gevaren zijn!

Rob van Eerden

Gemeente Utrecht

Het hele proces van burgerparticipatie is een farce gebleken. De keuze van het scenario met 230M hoge windturbines stond van meet af aan vast. Let wel 230 meter!! Het hele landschap wordt een afgrijselijk gezicht. Fotootjes werden gepresenteerd in de voorlichtingssessies naar de burgers met de opmerking "op een paar honderd meter worden het gewoon als luciferhoutjes. Je ziet ze wel maar ach". Nee, 230 meter hoge turbines VERZIEKEN het gebied en de woonomgeving totaal. En als meer dan 90% van de betrokkenen bewoners voor een ander energie scenario kiest, zonder molens maar met zonne-energie, waarom dramt de politiek dan tegen de overduidelijke wens van diegene die het betreft in? Leest u het verslag van de communicatie manager (wiens opdrachtgever uiteindelijk ook de gemeente is!!) vooral aandachtig. Hierin wordt de weerstand genoemd die er gedurende het hele proces was en nog steeds is. Deze werd echter zo gemanipuleerd dat het scenario dat Mw. Van Hooijdonk van meet af aan voorstond zou worden doorgedrukt. Aanpassingen in het scenario met super grote windmolens zijn er vooral gekomen zodat bewoners in Nieuwegein ietsje worden ontlast. Blijkbaar weegt de druk op de politiek in Utrecht van een buur-gemeente meer dan de wens/het belang/de gezondheid/het welzijn van diegene in wiens belang haar besluiten zou moeten nemen (haar eigen inwoners). Nog een laatste en naar mijn idee zeer relevant maar onderbelichte gedachtegang: draag als gemeente bij aan de energie opwekking op een methode die fatsoenlijk in te passen is in een druk bevolkt gebied en waar bovendien nog een grote druk op bouwlocaties ook geldt. Er zijn op de Noordzee, in de Botlek, Flevopolders of Oost Groningen genoeg locaties te vinden waar wind-energie kan worden opgewekt. De gemeente kan ook op die manier haar verantwoordelijkheid nemen. Omdat we brandstof voor onze auto nodig hebben plaats je toch ook geen petrochemische fabrieken in een woonwijk! Het feit dat het allemaal midden in de woongebieden moet is onzin. Onze energiecentrales stonden/staan altijd op buitenaf locaties. In de Eemshaven, op een industrieterrein, of in Borsele. We hebben in Nederland een uitstekend hoogspanningsnet en Ja uitbreiding kan ook regionaal maar dan ingepast op manier die dan past in woongebieden dus met zonne-energie.

Jeroen de Bruin

Ik wil graag aanwezig zijn bij de raadsinformatie omdat ik de raad hoop te overtuigen dat instemmen met het collegevoorstel tot onherstelbare imagoschade en verlies aan woongenot leidt, dat niet in verhouding staat tot de opbrengsten. Ik vind het collegevoorstel zó erg dat het mijn vertrouwen in de overheid schaadt.

1. Werken aan het milieu moet fijn zijn, een goed gevoel geven. Het voorstel leidt tot het tegendeel.

Vrijwel iedereen is zich bewust van het belang om de klimaatopwarming tegen te gaan en de wil om daaraan mee te werken groeit. De gemeente heeft een geweldige kans om hierop in te spelen door te zoeken naar middelen die passen bij het draagvlak. Utrecht kan zich positief onderscheiden door een gebied te worden met de meeste zonnepanelen en nul op de meter. Zonnepanelen zijn lastiger te beheren met stroomvoorzieningen en investeringen daarin zijn beter te plannen en te beheersten als er een duidelijke visie op zonnepanelen ontstaat.

Daarentegen kiest Utrecht voor de 'quick fix' met zeewindmolens waarvan de effecten nog ongewis zijn. Het klimaatvraagstuk kan worden opgepakt zonder grote eigen investeringen. Maar waarvan wel bekend is dat ze in andere gemeente tot veel leed en verlies in vertrouwen in de overheid leiden.

De windmolens komen nu al vaak in het nieuws en het vooruitzicht is dat de komende jaren de messen geslepen worden en dat de gemeente week in week uit negatief in het nieuws komt. U begaat een enorme fout door dit traject in te zetten. Creëer draagvlak voor het milieu in plaats van sterke weerstand. Maak de inwoners trots en maak het positief om aan het klimaat te werken. Wat ziet u over 2 jaar liever in het nieuws:

"Gemeente Utrecht plaatst grootste windmolens van Nederland in de achtertuin van grootste Vinx-wijk van Nederland. Inwoners keren zich af van gemeente"

of:

Gemeente Utrecht

"Gemeente Utrecht laat zien hoe het burgers meeneemt in het klimaatvraagstuk: grootste zonnepark van Nederland en meeste klimaatneutrale woningen. Zo kan het ook!"

2. Leidsche Rijn is ook Utrecht.

De hoogste windmolens van Nederland komen in de achtertuin van een enorm Vinexgebied. Dat ook al veel last heeft van snelweglawaai. Waar de maximumsnelheid al omhoog is alsof het niet meer bewoond is. Waar nauwelijks meer huizen te krijgen zijn of kantoorruimte is vanwege de enorme woningnood. Utrecht lijkt de focus te hebben op de binnenstad en met het plaatsen van de windmolens deelt zij een extra tik uit. Laat alsjeblieft zien dat je je ook druk maakt om Leidsche Rijn. Daarmee creëer je het draagvlak dat de komende jaren zo hard nodig is. Voorkom meer problematiek van geluidsoverlast van die windmolens en slagschaduw. Die dingen staan er 20 jaar. Er is geen weg meer terug als ze er eenmaal staan.

3. Wees alsjeblieft eerlijk.

De windmolendiscussie wordt niet zuiver gespeeld.

Rondom geluidsnormen wordt onvoldoende open kaart gespeeld. De snelweg geeft al een constant lawaai in de wijken bij de snelweg. Het lastige bij rapporten in decibellen is dat het verschil in geluid maar een paar decibel meer is. Maar decibel is een verraderlijke schaal: 10 decibel meer is een factor 10 keer meer lawaai. 20 decibel is 100 keer. Er was al veel geluidsoverlast en dat wordt nóg meer. Het is bruuut om overlast zo ongelijk te verdelen.

Woningbouw in de polder zou lastig zijn omdat de infrastructuur ontbreekt. Dat is feitelijk onjuist, want er ligt een provinciale weg naast en zelfs een snelwegafslag. Er zijn prima busverbindingen.

Het college wil graag autoluwe of liever nog autovrije wijken en daarvoor ontbreekt nu nog de infrastructuur. Wees daar open over, want dan kan de discussie goed gevoerd worden en naar alternatieven gekeken worden: hoe kan in Rijnenburg gebouwd worden zonder dat het gemiddeld aantal auto's in Utrecht omhoog gaat? Dat geeft ruimte tot creativiteit.

Ik kan nog lang doorgaan, maar de conclusie verandert niet: doe het alsblieft niet. Spaar de inwoners, hou je geloofwaardigheid en zoek naar manieren om op een positieve manier bij te dragen aan het klimaat. Bespaar je de weg van jarenlang weerstand en start met het maken van mooie plannen.

Meeprater, Utrecht Klimaat Neutraal 2030

Met een groep bezorgde burgers vormen we Utrecht Klimaat Neutraal 2030. Al jaren pleiten we voor een omslag naar een volledig Klimaat neutraal Utrecht in 2030, zoals de raad zelf jaren terug had besloten. In 2013 is in het Energieakkoord per provincie een opdracht aan duurzame energie afgesproken. Provincie Utrecht had al de laagste opdracht, en is tevens de laatste met invoering van duurzame energie. Ja er is een tekort aan betaalbare woningen in Utrecht, maar het tekort aan grootschalige duurzame energie is vele malen groter. Er zijn maar weinig plekken in onze gemeente waar we grootschalig duurzame energie kunnen ontwikkelen. Burgers laten zich van alles aanpraten door de machtige lobby van fossiele bedrijven. Dit komt met name omdat de politiek een versnipperd beeld schetst. De wetenschap is heel helder wat betreft de oorzaak van klimaatverandering en de oplossingsrichting. Het is tijd dat de politiek eerlijk aan haar achterban verteld dat we onze samenleving om móeten bouwen, vanwege klimaatverandering, en dat dit helaas voor iedereen gevolgen heeft. Het is ook tijd dat politici hier naar gaan handelen. Echter, sinds dat gemeente Utrecht vorig jaar de klimaatcrisis uitroept heeft ze bijna niets gedaan. Deze klimaatcrisis is de ergste en meest verstrekkende crisis van de laatste generaties. Wanneer gaat de politiek haar verantwoordelijkheid pakken en stoppen met smoezen te zoeken om geen grootschalige duurzame energie te hoeven ontwikkelen, uit angst voor zetelverlies? Willen we héél Utrecht duurzaam van stroom voorzien, dan hebben we een stuk of 6 projecten 'Energie landschap Rijnenburg' nodig. Echter lijkt het er wéér op dat een handjevol bewoners vol vooroordelen uit de fossiele industrie opnieuw essentiële stappen vóór duurzame energie gaan tegenhouden.

In 2030 klimaatneutraal zijn is inmiddels haast onmogelijk. Wil de gemeente in 2040 zo ver zijn, dan zijn nú grote stappen nodig en niet enkele pleisters plakken voor de buhne.

Leon Buijsman

Wij wonen aan de rand van de snelweg. Een stuk grond in het midden van het land zou – gezien de woningcrisis – moeten worden benut voor behuizing, die je dan ook gelijk aan de milieu-doelstellingen van 2030 kan laten voldoen (zonne-energie, warmtepompen en aardgasvrij).

Daarnaast vind ik het neerzetten van 230 meter hoge windmolens naast een bewoond gebied een slecht, ongezond en duur idee voor de huidige bewoners in De Meern – Zuid.

Wij hebben door de toenemende verkeersdruk al last van geluid van de A12. Zet daar 6 tot 8 torenhoge windmolens achter. Niet alleen wordt het geluid versterkt, maar ook nog eens dieper de wijk ingeblazen. En alle onderzoeken ten spijt dat het wel meevalt, het valt niet mee als je er woont. Geluidsoverlast is ongezond. En ook al wordt er vaak gemakkelijk over gesproken: de bewoners van De Meern – Zuid zijn burgers van de gemeente Utrecht. En een gemeente dient al haar burgers te allen tijde te beschermen.

Tenslotte blijken de windmolens ook nog eens ongelofelijk duur. De huizen worden in directe woongebieden minimaal 5% minder waard. Dit is gebaseerd op "windmolens in de achtertuin" en niet op 230 meter hoge windmolens in de achtertuin. Dit is namelijk nog nergens in Nederland het geval. Alleen al met deze conservatieve inschatting lopen de extra kosten per windmolen op tot 25 miljoen euro. Stel je eens voor dat dat geld ingezet zou worden voor de milieudoelstellingen van 2030. Dan zouden hele wijken kunnen worden voorzien van zonnepanelen en aardgasvrij worden gemaakt.

Han van Leeuwen

Vragen voor overleg raadsfracties gemeente Utrecht d.d. 18 februari 2020

Wij maken ons ernstige zorgen over de leefbaarheid en het leefklimaat voor alle mensen in het grootstedelijke agglomeratie Utrecht, waaronder naast Utrecht zelf ook o.m. Vleuten/de Meern, Woerden, Nieuwegein, IJsselstein, Houten, Stichtse Vecht, Bunnik te rekenen zijn.

Onze vragen/bezwaren tegen het realiseren van de max. 8 windturbines en de zonne-weiden In Reyerscop/Rijnenburg richten zich op het volgende:

1. Hoe verwacht Utrecht de noodzakelijke realisatie van woningen de komende jaren te kunnen verwezenlijken als belangrijke bouwplaatsen als Reyerscop en Rijnenburg voor de komende 20 jaar worden ingericht voor zonne-energievelden en windturbines? Utrecht groeit volgens de huidige prognoses met ruim 150.000 inwoners tot 2035 volgens actuele ramingen van het Planbureau voor de leefomgeving (PBL) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het aantikken van de grens van 400.000 inwoners wordt reeds in 2025 verwacht. Hoe denkt de gemeente de groei tot ca. 455.000 inwoners in 2035 te kunnen opvangen als de genoemde gebieden Reyerscop en Rijnenburg langdurig (20 jaar, zijnde de periode waarin er niet gebouwd kan/mag worden in deze gebieden) niet als bouwlocaties worden bestemd? In een IB onderzoek van de gemeenten Utrecht wordt gesproken over een verwachte netto (nieuwbouw minus sloop) toename van het aantal woningen van 47.000 woningen om de bevolkingsgroei tot ca. 455.000 inwoners in 2035 te kunnen huisvesten. Dit zal niet alleen met interstedelijk bouwen kunnen worden opgevangen; het niet-bestemmen van de gebieden Reyerscop en Rijnenburg voor de komende 15 jaar, maakt daarmee de uitbreiding van de genoemde ca. 47.000 woningen volledig onmogelijk. De uitbreiding van de ca. 6.000 woningen tussen het Merwedekanaal en Park Transwijk (deelgebied 5) schiet daarbij schielijk te kort.

Gemeente Utrecht

2. Is er onderzoek gedaan naar de effecten voor flora en fauna bij het realiseren van windturbines met een piekhoogte van ca. 230 – 240 meter? Hierbij te denken aan de vele duizenden vogels die zich kapot vliegen tegen de wieken, de ontelbare insecten die een vergelijkbaar lot te wachten staat, de weidevogels die worden verdreven etc. Dit doet ernstige afbreuk aan het leefklimaat in dit deel van de provincie. De effecten hiervan zullen naar verwachting nog ingrijpender zijn, gelet op de hoogte van de windturbines. Graag ontvangen wij dit onderzoeksrapport.

3. Is de gemeente bekend met de schadelijke broeikasgassen SF6 die vrijkomen bij het realiseren van deze windturbines? Zie in dit verband o.m. het artikel in De Telegraaf van 29 oktober 2019 : “Veel erger dan CO2, Broeikasgas in veel windmolens en stations”.

4. Is onderzoek gedaan naar het draagvlak voor het realiseren van deze windturbines onder de inwoners van Utrecht, maar ook omliggende gemeenten als o.m. IJsselstein, Houten, Nieuwegein als zij met een blijvende horizontaanpassing te maken krijgen bij het realiseren van deze voor Nederlandse begrippen ongekeerd hoge windturbines in een druk bewoond stuk Nederland? Zie in dit verband ook de reacties van inwoners van de gemeente Houten. Is u bekend op welke manier er enig gehoor is gegeven aan de bezwaren van deze inwoners in Houten? Onze angst is dat vele tienduizenden inwoners van Utrecht e.o. een gelijk lot wacht.

5. Is onderzoek gedaan naar de schadelijke effecten voor direct omwonenden van het geluid en de slagschaduw die deze turbines produceren? In bepaalde studies wordt als minimum afstand naar woonkernen 1000 meter aangehouden. Met welke wettelijke normen qua afstand tussen turbines en woonhuizen wordt in de plannen Reyerscop en Rijnenburg rekening gehouden?

6. De gemeente Utrecht heeft als bouwregel dat er geen gebouwen of bouwwerken in Utrecht gerealiseerd mogen worden hoger dan de Domtoren (ca 112 meter). Hoe is dit beleid te rijmen met het toestaan dan wel het toekennen van vergunningen aan uitbaters die net buiten het centrum van Utrecht wordt toegestaan windturbines te realiseren tot 230 – 240 meter? Kan het gemeente bestuur aangeven tot op welke afstand in de omgeving deze windturbines te zien zullen zijn?

7. Is onderzoek gedaan naar de financiële effecten van het realiseren van deze windturbines in Reyerscop/Rijnenburg voor de inkomsten van de gemeente Utrecht voor de komende decennia. Hierbij te denken aan het mislopen van de verkoop van grond en de derving van gemeentelijke belastingen (WOZ) bij het niet – realiseren van de noodzakelijke uitbreiding van het aantal woningen. Het vinden van oplossingen ‘binnen de grenzen van Utrecht’ komen bij lange na niet in de buurt van het noodzakelijke aantal van de eerder genoemde netto ca. 47.000 woningen voor komende 15 jaar.

8. Kan het gemeente bestuur aangeven of en zo ja welke relatie er ligt tussen de Nederlandse dan wel Europese subsidies voor dit soort windturbines (onderscheiden naar de hoogte dan wel capaciteit (in Mega kwh)) en plannen om windturbines tot 230–240 m te realiseren? Welke invloed heeft de hoogte dan wel capaciteit van deze windturbines op de hoogte van de subsidies? Zijn er berekeningen gemaakt van de investeringskosten en de exploitatiekosten voor deze windturbines in relatie tot andere energiebronnen? In welke mate zijn er blijvend subsidies van gemeente/Rijk/Europa noodzakelijk om tot een rendabele exploitatie te kunnen komen of worden de kosten na een aanloopperiode van x-aantal jaar verdeeld onder de gebruikers van de energie (bedrijven en inwoners)?

Mogelijke alternatieven:

Gemeente Utrecht

9. Heeft het stadsbestuur voldoende alternatieven onderzocht voor de windturbines en zonne-weiden in Reijerscop en Rijnenburg? Welke plannen zijn dit en kunnen wij als inwoners van Utrecht daarover worden geïnformeerd?

10. Eerder heeft het stadsbestuur (terecht) opgemerkt dat iedereen zijn steentje moet bijdragen aan de energietransitie. Heeft het stadsbestuur overwogen om op overheidsgebouwen en bv. Hoog Catharijne (ca. 22.000 m² beschikbaar oppervlak) zonnepanelen te plaatsen? Wat heeft het stadsbestuur gedaan om inwoners te stimuleren om hun veelal oude woonhuizen in het centrum van Utrecht meer energieneutraal te maken, dmv isolatie en het plaatsen van zonnepanelen? Kent Utrecht hiervoor een subsidieregeling om het voor inwoners financieel aantrekkelijker te maken? Op die manier wordt het leveren van een bijdrage over veel meer instanties en inwoners verdeeld dan de inwoners aan de randen van Utrecht en omliggende plaatsen, waarbij overigens ook inwoners van het centrum van Utrecht naar verwachting overlast zullen gaan ervaren van deze zeer hoge windturbines.

11. Heeft de gemeenteraad kennis genomen van een plan van de VVD fractie in de gemeente Woerden (Telegraaf d.d. 13 februari 2020) om studie te doen van de haalbaarheid naar een kleine kerncentrale in de provincie? In dit verband wordt ook de naam van het statenlid Dop van Ulzen genoemd.

Vervolgtraject

Kunt u aangeven hoe het besluitvormingstraject de komende periode er uit ziet. Dienen de voorliggende plannen Reijerscop en Rijnenburg te worden voorgelegd aan het provinciebestuur en mogelijk de Rijksoverheid, gelet op de enorme impact die de huidige plannen voor Reijerscop en Rijnenburg hebben voor de leefomgeving en leefklimaat van mens, dier en fauna in Utrecht stad en omliggende gemeenten?

HJM van Leeuwen
GHM Kiebert

Monique Koppers

Grote zorgen om plan van reuze windmolens; geluid, slagschaduw. Ongezond, voor mens en dier! waardevermindering Eigendommen. We willen geen windmolens in onze polder, snappen niet dat dit in plan staat en zo dichtbij Reijerscop!

Kos Verweij

Ik ben een voorstander van duurzame energie. En vind het ook belangrijk om later terug te kijken naar een plan waar ook onze kinderen blij mee zijn.

En daar schort het dan ook aan dit plan. Niets om trots op te zijn, wie heeft dit bedacht om op 230 meter windmolens van huizen neer te zetten!!

Ik maak mij dan ook ernstig zorgen om het geluid en vervuiling van de windmolens zo dichtbij.

Ik vind dat er naast alle klimaateisen er ook een zorgplicht naar de inwoners is.

Alex Ouwens, Stedin Netbeheer b.v.

Stedin heeft binnen het Energielandschap 150kV Station Oudenrijn in beheer. Dit station moet uitgebreid worden voor 2026 om de extra energievraag van de stad te kunnen faciliteren. Stedin doet een beroep op de gemeente Utrecht om medewerking te verlenen aan een bestemmingsplanwijziging die daarvoor nodig is.

M. Bakker

Hallo,

Ik woon in de wijk Batau Zuid in Nieuwegein.

Ik ben tegen het plan om 7-8 windmolen langs de A12 te plaatsen.

Meeprater

Met alle respect begrijp ik de halstarrige houding van m.n. GroenLinks niet. Ik heb meermalen op deze partij gestemd, maar ik verwacht wat meer ambitie om te zoeken naar een werkbare en haalbare oplossing die recht doet aan de energiedoelstellingen, de woonbehoefte in de regio/stad en aan de wensen en voorstellen van de diverse stakeholders (grondeigenaren, projectontwikkelaars en omwonenden). Windmolens passen niet in dit verhaal. Als je nu geen rekening houdt met de op termijn noodzakelijke woonfunctie van het gebied blijft het voor de komende 20 jaar een bron van strijd en ellende. Werk samen en laat zien hoe op die manier iets heel moois tot stand gebracht kan worden!

Meeprater

Wij willen graag weten hoeveel raadsleden van de gemeente Utrecht en dan vooral Groen links een windmolen van 230 meter hoogte minder dan 400/800 meter van zijn huis heeft staan. Waarschijnlijk niemand. Is het dan geen heel goed idee gezien de uitkomsten van de onderzoeken om dat ons ook niet aan te doen. Ook wij hebben recht op een goede, gezonde en zo ver mogelijk, stille leefomgeving. Ook als je niet in een dorp of stad woont maar zoals ons aan de Nedereindseweg. Of hebben wij geen rechten omdat het maar om een klein aantal woningen gaat!!!!!!

Huib van Nimmerdor

Met het z.g. Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop verdwijnt voor de komende 20 tot 30 jaar een goede mogelijkheid voor woningbouw in dat gebied. Op welke wijze en welke termijn denkt Utrecht dan de hopeloze situatie aan betaalbare koop- en (sociale) huurwoningen te verlichten?

Hendrik Koetsier, Initiatiefnemers

Energielandschap Rijnenburg kan samen met woningbouw

In de gemeente Utrecht speelt momenteel volop de discussie over de bestemming van de polders Rijnenburg en Rijerscop. Het college van Utrecht wil de overstap maken naar duurzame energie en projectontwikkelaars willen graag starten met woningbouw in het gebied. De drie initiatiefnemers van het coöperatieve energiepark: energiecoöperatie Rijnse Energie, Eneco en BHM Solar zijn van mening dat woningbouw en duurzame energie opwekking elkaar niet uitsluiten.

Met een energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop kan de gemeente een belangrijke stap zetten. Het energielandschap kan met zonne- en windenergie ongeveer 82.500 huishoudens van elektriciteit voorzien. Dat is 20% van de huidige Utrechtse vraag. De drie initiatiefnemers: energiecoöperatie Rijnse Energie, Eneco en BHM Solar, werken al vanaf 2016 samen om dit plan te realiseren, waarbij maximaal geluisterd wordt naar alle betrokken partijen, onder meer over de inpassing in het landschap.

Vanaf 2017 zijn de initiatiefnemers al in overleg met projectontwikkelaars over mogelijke toekomstige woningbouw. De recente keuze om het middengebied in de polder Rijnenburg daarvoor te reserveren komt voort uit een gezamenlijk plan voor een energielandschap met 8 windturbines en 227 hectare zonnevelden en de gefaseerde bouw van 15.000 woningen. De initiatiefnemers willen vanzelfsprekend een zo groot mogelijke bijdrage leveren aan de energietransitie, maar zij zijn niet blind voor andere maatschappelijke prioriteiten, zoals een oplossing voor het nijpende woningtekort in Utrecht.

Met de projectontwikkelaars is een stappenplan uitgewerkt waarbij vanuit het zuiden gestart zou kunnen worden met woningbouw. Om grootschalige woningbouw in Rijnenburg mogelijk te maken, zullen er immers eerst toegangswegen en voorzieningen voor openbaar vervoer aangelegd moeten worden, wat jaren in beslag

Gemeente Utrecht

zal nemen. Het energielandschap kan daarentegen al binnen een paar jaar gerealiseerd worden. Bij een gefaseerde woningbouw kan bij het einde van de exploitatietermijn van de windmolens ook woningbouw in het noordelijke deel van polder gerealiseerd worden. Kortom, het energielandschap sluit toekomstige woningbouw niet uit.

Dit gezamenlijke plan biedt dus een realistisch alternatief voor de huidige politieke discussie, waarin het lijkt te gaan om een of-of keuze. De aanleg van een energielandschap in Rijnenburg is een 'no regret' maatregel, die woningbouw niet uitsluit of in de weg zit, en die noodzakelijk is voor Utrecht. Het poldergebied Rijnenburg-Reijerscop is immers de enige locatie in Utrecht die zich leent voor grootschalige energieproductie. Het creëren van een afhankelijkheid tussen beide plannen door sommige politieke partijen is onnodig en leidt alleen maar tot vertraging, niet alleen van de energietransitie maar ook van de woningbouw.

Rogier Seinstra

Ik maak mij zorgen over het gemak waarmee het uitgangspunt is vastgelegd en het gemak waarmee over de terechte zorgen van burgers wordt gestapt.

De foto's die de gemeente laat zien zijn vaak niet objectief (zoals ultra-groothoek foto's) en nog altijd heeft de gemeenteraad noch het college kunnen aangeven waarom zij in beginsel kiest voor een energie landschap in plaats van woningbouw.

Tot slot is plotseling de termijn van het –tijdelijke – landschap met een derde verlengd. Een drastische verandering van de plannen die alleen in de laatste regels van een communiqué werden toegevoegd. Daarmee geeft de gemeente geen aanleiding tot groeiend vertrouwen.

Robert Portengen

"Quote: Uit onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam en Universiteit van Amsterdam uit 2014 blijkt dat windmolens binnen een straal van 2 kilometer tot een daling van de woningwaarde kunnen leiden van gemiddeld 1,4 tot 2,3%"

Dit is gebaseerd op cijfers van voor 2014. De hogere windmolens (Vestas V90) waren toen 150 meter (Incl. blad). We spreken hier van 235 meter, die resulteert in veel meer overlast. Nieuwe cijfers spreken van 5% waardevermindering binnen 2 kilometer voor molens tot 150 m tiphoogte (2019).

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/12/17/onderzoeksrapport-waardeontwikkeling-huizen-nabij-windturbines-en-zonneparken>

Wat is hierop uw antwoord betreffende de duizenden woningen aan de noordzijde van het plangebied (de slagschaduwzijde)?

Jan van Rossum , Buren van Rijnenburg en Wijkoverleg Galecop

Een ronduit trieste vertoning, inclusief enorme belangenverstrengeling met Rijn-Energie (ondersteund door NMU)

Sinds 2017 betrokken bij dit trieste Utrechtse (milsukte) circus: op verzoek van Wijkoverleg Galecop nodigen wij de gem. Utrecht uit ook een "event" in Nieuwegein-Galecop te organiseren; eerst wordt het toegezegd en daarna net zo makkelijker weer ingetrokken?! Respect voor de mensen die In galecop wonen? Waaruit zou dat moeten blijken? Er wordt zelfs een 8ste molen die in geen enkele van de schijnparticipatiebesprekingen ter sprake is geweest, in de oksel van Ouderijm geplaatst.

Gemeente Utrecht

De feedback vanuit de raad en college van B&W van Nieuwegein (geen windmolens) wordt vooralsnog terzijde geschoven.

Participatie, schijnparticipatie die wordt gemanipuleerd. Burgers in NG die niet passend worden geïnformeerd en/of niet mensen die onder invloed van de evt windmolens komen die helemaal niet worden geïnformeerd, uitblijven van herstelmaatregelen.

Productiecijfers van windmolens die (veel) te hoog worden ingeschat doordat onvoldoende rekening wordt gehouden met de effecten van de evt. "stilstandvoorzieningen". De cijfers van de productie van "Zon Voorop" worden (aanzienlijk) onderschat volgens een ervaringsdeskundige partij die veel groter is dan Solar BHM.

Geluidsrapportages die achter worden gehouden; de "initiatiefnemer" (RE en Eneco) die, blijkt uit een WOB, aansturen op minimale participatie; RE doet aan het spelletje van het achterhouden van rapportages over geluidsmetingen mee.

Raadsleden die hun cijfers en dossier niet kennen; (mw Floor D66 in recente uitzending RTV –Utrecht).

Een wethouder in Utrecht, die de eerste ± 225 handtekeningen van mensen uit Nieuwegein die tegen windmolens zijn en voor zonnepanelen, heeft/toont niet de professionaliteit de handtekeningen op een fatsoenlijke en respectvolle manier te ontvangen. Filmpje kan ik nasturen.

Alles bij elkaar:

Een ronduit ONDEMOCRATISCHE gang van zaken, een belediging van de wethouder en/of partijen in Utrecht die een minieme meerderheid vormen, richting de burgers in Vleuten/De Meern en de wijken in Nieuwegein, plus de raad en B&W van Nieuwegein.

O ja, de burens hebben ondertussen 2300+ handtekeningen verzameld tegen windmolens en voor "zon(voorop)". Zon is eenvoudig te realiseren, en levert ook al veel op.

Utrecht lijkt met haar ultra-linkse "energie-beleid" de stad zelf te willen vrijwaren van de ellende van windmolens en ze daarom maar in de "omgeving/naast de stad" te willen plaatsen. De stad de voordelen, de "burens" het ongemak. Is dit een samenleving anno 2020?! Ik ga er vanuit dat u een wijs besluit neemt en de ideeën voor de windmolens permanent door de shredder haalt en gaat voor een oplossing waarvoor maatschappelijk draagvlak is en blijft.

Jan van Rossum

Op privé titel, voorzitter wijknetwerk Galecop en actief binnen belangengroep Buren van Rijnenburg en Reijerscop.

Meeprater

Als bewoner van De Meern gaat het onderwerp me van vanavond aan het hart. Al enkele jaren.

Er zijn meerdere stakeholders met eigen belangen.

Bij de meeste stakeholders is hun standpunt en belang duidelijk. Ook wie ze zijn of vertegenwoordigen. Is er iets niet duidelijk staat men open voor vragen en verduidelijking.

Dat ervaar ik niet bij de organisatie Buren van Rijnenburg en Reijerscop.

Indien u hen op de raadsinformatiebijeenkomst wederom een podium gunt wil ik u vragen dat zij zich eerst eens voorstellen en wie zij vertegenwoordigen en hoe zij georganiseerd zijn. Ze communiceerden eerder in

Gemeente Utrecht

hun officiële communicatie naar de Gemeente en media als 'vereniging'. Is dat zo? Mijn vragen aan hen hoe ik lid kan worden en of er bijeenkomsten gepland staan worden steeds maar niet beantwoord.

Indien geen vereniging, hoeveel omwonenden vertegenwoordigt deze groep daadwerkelijk en hoe is het mandaat daarvoor geregeld? En inspraak/afstemming met die achterban? Pogingen om dit zelf direct aan hun te vragen strandden keer op keer. Communicatie kan alleen via e-mail of social media. Antwoorden op deze vragen blijven steeds uit. Bijeenkomsten met de achterban worden nooit georganiseerd.

Dus ik sta als omwonende echt voor een raadsel, terwijl deze organisatie wel claimt mijn belangen en die van alle omwonenden te behartigen.

Prima dus dat ze morgen ook hun zegje mogen doen. Net als andere stakeholders/belangenbehartigers. Maar ik vind dan wel dat het voor de aanwezigen duidelijk moet zijn wiens belangen je precies behartigt en hoe je dat doet.

Anja van Berckel, lid energiepanel en inwoner van Nieuwegein

Het volgende zorgpunt wil ik graag onder de aandacht brengen. Het aandachtspunt staat in bijlage 4, Second-opinion geluid en slagschaduw.

Het bedrijf Cauberg Huygen heeft een second-opinion Geluid en slagschaduw opgesteld. Op pagina 17 bij vraag 4.4 staat een vraag over de verspreiding van vervuilde lucht rond de windmolens.

Als antwoord wordt gegeven dat het niet uitgesloten kan worden dat de aanwezigheid van windturbines in het betrokken gebied effecten kunnen hebben op de verspreiding van luchtverontreinigende stoffen, omdat het plangebied nabij twee rijkswegen ligt te weten de A2 en A12, die beide een bron zijn van emissie van luchtverontreinigende stoffen.

Cauberg Huygen beveelt aan om in dit stadium van planvorming literatuuronderzoek te verrichten naar de effecten van windturbines op de verspreiding van luchtverontreinigende stoffen.

Het verspreiden van vervuilde lucht door windturbines vind ik een zorgpunt en is schadelijk voor onze gezondheid.

Wat vindt de raad van deze aanbeveling? Gaat u deze aanbeveling overnemen?

Zo ja is dat dan voor het vaststellen van visie energielandschap.

Zo, nee waarom, trekt u deze aanbeveling in twijfel.

Frans Vleugel, bewoner Nieuwegein

Aan de raad van Utrecht.

Nieuwegein 17 Februari, Raadsbijeenkomst 18 Februari 2020

Geachte College,

Als bewoner van Nieuwegein Noord, een van de vele omwonenden van de polder Reinenburg wil ik opnieuw mijn zorgen uitspreken over het controversiële energielandschap welke gemeente Utrecht voor ogen heeft in de Polder van Reinenburg/Reierscop.

Ik ben geen tegenstander van een energielandschap, mits het gecombineerd kan worden met woningbouw. Door de enorme druk op de woningnood, vind ik het onverklaarbaar dat er voor genoemde polder nog steeds voor windmolens wordt gepleit, met de wetenschap dat deze windmolens met een hoogte van 230 mtr. beslist niet in de nabijheid van woningen mogen worden geplaatst.

Ik ben totaal verbijstert dat er voor de 8 geplande windmolens met een hoogte 230 mtr. een plan is gelanceerd middels een aangepaste norm van 800 mtr. tot afstand woningen

Gemeente Utrecht

Voor dergelijke molens met een hoogte van 230 mtr. geldt de afstand volgens de Europese richtlijnen minstens 10x de tiphoogte dit betekent dat de afstand 2.3 km moeten zijn. Omliggende landen respecteren deze norm dan ook, dit toont ook respect naar de omwonenden.

Dit betekent dat de huidige plannen voor 8 windmolens in Reinenburg/Reierscop de mogelijkheid voor woningbouw de komende 20 jaar onmogelijk maakt.

De geplande afstand van 800 mtr. molens/woningen die het bestaande plan bevat, zal zeker ook voor de bestaande woningen in Reierscop/ De Meernzuid/Nieuwegein enorm veel hinder veroorzaken, met alle gevolgen van dien.

Ik heb er geen woorden voor met welk gemak de zorgen over gezondheid van omwonenden met betrekking tot infra geluiden/slagschaduw en hinderlijke flitslichten worden genegeerd.

De plannen voor het plaatsen van 8 Windmolens met een tiphoogte van 230 mtr. zijn onderbouwd d.m.v. achterhaalde rapporten van oude onderzoeken die nog gebaseerd zijn op molens met een hoogte van 150 mtr.

Dat zelfs lagere molens schadelijke effecten op de gezondheid hebben, is al door een aantal groot instanties vast gesteld, dit zijn vooral molens van 130 mtr. hoogte die op 400 tot 800 mtr. afstand tot woningen en bedrijfsruimtes zijn geplaatst, dat hierover al veel commotie over is ontstaan zal u allen wellicht bekend zijn.

De geplande molens met hoogte van 230 mtr. zijn dermate nieuw dat er nog geen MER rapportage en effecten van bekend zijn. Het is ook nog niet bekend hoe groot de schadelijke effecten van deze molens op de volksgezondheid zullen zijn. Maar dat de impact hiervan veel groter is zeker. Het college neemt hierin dan ook een onverantwoord groot risico wanneer deze plannen worden doorgedrukt.

Los van alle schadeclaims / en negatieve publiciteit die het plaatsen van dergelijke hoge molens tot het gevolg zal hebben, zal het college van Utrecht zich zelf goed te raden moeten gaan dit verwerpelijk debacle te willen uitvoeren.

Er ligt inmiddels al een uitstekend alternatief plan waarin het opwekken van energie en het bouwen van woningen goed kunnen samen gaan, de berekeningen van de energie opbrengsten van dit alternatief plan zijn navenant aan het windmolenplan.

Mijn advies is aan het college is, kijk eens goed naar het alternatieve plan welke geheel is gebaseerd op zonne-energie, waarmee de woningnood van Utrecht binnenkort een stuk kan worden terug gebracht.

Ik hoop dat het College zich realiseert dat het plan van de 8 Windmolens in de polder Reinenburg/Reierscop enorm veel stof zal doen opwaaien, er is daarna ook geen weg meer terug, de schade aan de polder zal onherstelbaar zijn.

Een verontruste bewoner,
Frans Vleugel

Sportraad Utrecht 2019–2020

Roeiwater Rijnenburg

In Utrecht is de studentensport een groot onderdeel van de stad. Momenteel heeft Utrecht met een aantal van 12.500 sporters het grootste aantal studentensporters binnen een stad in heel Nederland. Onder dit aantal vallen ook de roeiers van A.U.S.R. Orca en U.S.R. Triton. Zij zijn net zoals iedere andere studentensportvereniging onderdeel van onze studentenaafvaardiging die wij als Sportraad willen blijven waarborgen. Onze studentensporters leveren ieder jaar mooie prestaties op waar elke Utrechter trots op mag zijn. Kijk hierbij naar Sportprijs afgelopen waar wij in meerdere categorieën genomineerd waren en gewonnen hebben. Of kijk in de gangen van het Sportcentrum Olympos of het bestuursgebouw van de Universiteit Utrecht. Hier hangen foto's van allerlei Utrechtse studentensporters die ongelofelijke prestaties hebben verricht op sportgebied voor Utrecht, waaronder ook een aantal roeiers en roeisters van Orca en Triton. Wij als Sportraad Utrecht zijn van mening dat de roeibaan in Rijnenburg een waardevolle toevoeging is aan de utrechtse (studenten)sport en aan onze mooie stad Utrecht. De huidige situatie op het Merwedekanaal begint steeds schrijnender te worden, waardoor de mogelijkheden om jongeren op deze manier gezonder en in beweging te houden steeds kleiner worden. Een roeibaan in Rijnenburg zou in onze optiek bijdragen aan de gezondheid van onze inwoners, de levendigheid van Rijnenburg als plek van samenkomst (sport verbindt) en een plek om onze stad te blijven verduurzamen. Hopelijk kunnen wij door de komst van een roeibaan in Rijnenburg deze standpunten waarmaken, en hierdoor ook meer foto's ophangen van onze utrechtse roeiers tussen alle andere sporthelden- en heldinnen die de utrechtse studentensport gekend heeft.

Bewoner Nieuwegein

Geachte dame, heer,

Helaas kan ik dinsdag niet aanwezig zijn, maar ik zou wel graag mijn reactie willen doorgeven.

Ik heb namelijk het idee dat de Raad niet volledig wordt geïnformeerd over de werkbijeenkomsten, specifiek de inbreng van omwonenden die niet aan een georganiseerde groep hebben deelgenomen. Gezien de:

- De weerstand tegen zonnepanelen op de Nedereindse Plassen (recreanten willen de schoonheid van het recreatiegebied behouden, maar ook de natuur).
- De vele (toenemende) zorgen vanuit omwonenden over laagfrequent geluid van de grote windmolens tot wel 10 kilometer afstand. De ingehuurd experts hebben deze zorgen nog niet kunnen wegnemen, omdat er onderzoeken zijn die deze schadelijke effecten aantonen.

Deze weerstand en zorgen lees ik niet terug in de visie, terwijl ze bij veel mensen uit onze omgeving leven. Gemeente Nieuwegein heeft zelfs in de bestuurlijke brief bezwaar aangegeven tegen zonnepanelen op de Nedereindse Plassen. In de visie wordt het juist als iets positiefs neergezet.

Volgens mij worden beide punten nu echt onderbelicht; pas als raadsleden diep gaan zoeken in de stukken vinden ze er wellicht een korte opmerking over.

Wat mij daarnaast opviel voor de recreatie:

- In het plan liggen doorgaande fietsroutes nog steeds vlak lang snelwegen, terwijl het steeds duidelijker wordt hoe slecht uitlaatgassen zijn voor onze gezondheid (bv astma bij kinderen, vroegtijdige doden). Ik pleit daarom voor een fors grotere afstand tussen de fietsroutes en de snelwegen.
- In het begin van het participatietraject werd gesproken over een integrale inrichting met extra recreatieve routes t.o.v. het bestaande beleid, maar in de visie zitten uiteindelijk minder fietsroutes dan op de beleidskaart. De recreatieve route langs de zuidgrens is verdwenen, wat naar mijn idee een gemiste kans is, omdat dat een veilig alternatief zou kunnen worden voor de huidige route naar toeristisch knooppunt

Gemeente Utrecht

Marnemoende (via de Noord IJsseldijk) die ik zeker met kinderen echt gevaarlijk vind vanwege het verkeer. Datzelfde geldt overigens ook voor de Nedereindse weg.

• Verder wil ik benadrukken dat er ook kansen zijn voor wandelroutes. Bijvoorbeeld de Ringdijk: rondom de scherpe en de flauwe bocht in de Ringdijk is echt zo'n prachtig stuk landschap, mét vogels. Omdat je daar ook geen snelweg hoort, biedt het mogelijkheid voor een heel mooi rustig ommetje wat misschien al op korte termijn te realiseren is. Er is vast animo om daarover mee denken.

Kunnen jullie deze ideeën meenemen?

Met vriendelijke groet,

Bewoner Nieuwegein

Jos Eras

Geachte raadsleden,

In bijgaande videopresentatie wordt op wetenschappelijke maar begrijpelijke wijze uitgelegd wat laagfrequent geluid is en wat de risico's zijn voor mens en dier.

Om echt goed te kunnen oordelen over de risico's van windturbines in dicht bevolkte gebieden, MOET u deze presentatie gezien hebben.

Pas als de werkelijke impact u bekend is, kunt u bewust kiezen voor of tegen windturbines.

Ik hoop dat u de tijd wilt nemen, ondanks uw drukke werkzaamheden, om bijvoorbeeld dit weekend hier naar te willen kijken.

<https://www.youtube.com/watch?v=ZXCZ3OyklrE&list=FLkpQvp05zTJhTxJLAOG2k3Q&index=35&t=0s>

Met vriendelijke groet,